

HRVATSKI SABOR

Klasa: 018-05/04-01/10

Urbroj: 61-04-03

Zagreb, 8. studenoga 2004.

10-01-2005	
910-04/05-02/01	50301
61-05-02	1 F

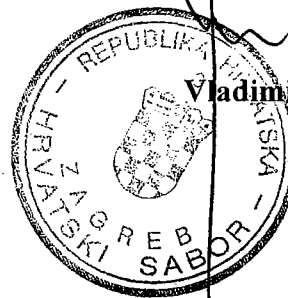
09

VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 32. stavka 1. podstavka 3., a u svezi članka 177. stavka 4. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Rezoluciju o temeljnim načelima uključivanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije***, koju su predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavili Klub zastupnika SDP-a i Klub zastupnika HSS-a, aktom od 14. prosinca 2004. godine.

PREDSJEDNIK

Vladimir Šeks

HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA SDP-a
KLUB ZASTUPNIKA HSS-a
Klasa: 018-05/04-01/10
Urbroj: 613/4-04/01

Zagreb, 7. prosinca 2004.

REPUBLIKA HRVATSKA
01 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 14-12-2004 10 ⁰⁵		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
018-05/04-01/10	61	
Brojčani broj:	Pril.	Vrij.
613/4-04-01	1	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Na temelju članka 2. Ustava Republike Hrvatske i članka 177. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Klub zastupnika SDP-a i Klub zastupnika HSS-a podnose Rezoluciju o temeljnim načelima uključivanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije.

Za predstavnike Kluba zastupnika SDP-a i HSS-a, koji će u njihovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela određeni su zastupnici Ivica Račan, Zlatko Tomčić, Neven Mimica i Josip Vresk.

PREDSJEDNIK KLUBA
ZASTUPNIKA SDP-a

Ivica Račan

PREDSJEDNIK KLUBA
ZASTUPNIKA HSS-a

Zlatko Tomčić

Polazeći od činjenice da Republika Hrvatska početkom 2005. godine započinje pregovore o pristupanju Europskoj uniji i da tako ulazi u razdoblje koje će biti odlučujuće za određivanje budućega stanja i razvoja, kako u zemlji, tako u i širem okviru Europske unije,

Naglašavajući potrebu da se proces europskih integracija u političkom životu i u javnosti shvati i prihvati kao najcjelovitiji svehrvatski razvojni projekt u koji trebaju biti uključene sve djelatne snage hrvatskoga društva,

Prihvaćajući postavku da se ispunjavanjem kriterija za punopravno članstvo u Europskoj uniji na najbolji način omogućava ostvarivanje nacionalnog interesa za konsolidiranjem demokratskoga sustava, snažnijim gospodarskim razvitkom i dovršetkom društvenih, gospodarskih i pravnih reformi u zemlji,

Ističući želju doprinijeti građenju nacionalnoga konsenzusa koji će, u otvorenom dijalogu sa svim interesnim skupinama, biti prihvaćen od strane cjelokupnoga hrvatskoga društva, te naglašavajući da Republika Hrvatska treba ući u Europsku uniju vlastitom voljom svojih građana, dobro pripremljena i s perspektivom daljnjeg napretka ka političkoj stabilnosti i gospodarskoj konkurentnosti,

Gradeći svoje stavove na Rezoluciji Hrvatskoga sabora o pristupanju Hrvatske Europskoj uniji od 18. prosinca 2002. godine i prihvaćajući potrebu njene daljnje konkretizacije primjerene predstojećoj fazi odnosa s Europskom unijom,

Potvrđujući svoju opredijeljenost i potporu ostvarivanju temeljnih vrijednosti demokracije, vladavine prava, ljudskih prava i zaštite manjina na kojima funkcionira Europska unija,

Želeći ojačati parlamentarnu dimenziju procesa europskih integracija i ulogu Hrvatskoga sabora u parlamentarnom demokratskom nadzoru sadašnjega i budućega djelovanja tijela izvršne vlasti u tom procesu

Priznavajući potrebu utvrđivanja zajedničke političke platforme koja će ojačati pregovaračke pozicije i definirati nužne preduvjete za uspješno funkcioniranje Republike Hrvatske u uvjetima članstva u Europskoj uniji, te tako pridonijeti zaštiti i ostvarivanju povijesnih težnji za sudjelovanjem i doprinosu Republike Hrvatske europskom zajedništvu,

Hrvatski sabor, na sjednici održanoj donosi ovu

REZOLUCIJU
O TEMELJNIM NAČELIMA UKLJUČIVANJA REPUBLIKE HRVATSKE
U ČLANSTVO EUROPSKE UNIJE

(POVELJA ZA EUROPSKU UNIJU)

1. Hrvatski sabor potvrđuje da će u svom djelovanju u postupku približavanja Republike Hrvatske Europskoj uniji ustrajati na sljedećim temeljnim načelima za koja drži da na odgovarajući način trebaju biti ugrađena u završni ishod pregovora o pristupanju Republike Hrvatske u članstvo Europske unije i biti temelj kasnijeg djelovanja Republike Hrvatske u članstvu Europske unije:

- osigurati zaštitu i održavanje hrvatskoga nacionalnoga identiteta, tradicije, kulture, jezika i društvenih vrijednosti na kojima je hrvatsko društvo održavalo svoju samostojnost tijekom povijesti
- osigurati teritorijalnu cjelovitost, nedjeljivost i integritet hrvatskoga državnoga teritorija u uvjetima članstva u Europskoj uniji
- promjenama Ustava Republike Hrvatske omogućiti da se dio ustavnoga suvereniteta Republike Hrvatske može zajednički ostvarivati u institucijama Europske unije
- promjenama Ustava Republike Hrvatske omogućiti da se u nacionalnom zakonodavstvu Republike Hrvatske mogu izravno primjenjivati dijelovi pravne stečevine Europske unije
- osigurati ravnomjernu zastupljenost Republike Hrvatske u tijelima i načinu djelovanja i donošenja odluka tijela Europske unije
- osigurati da politička, gospodarska i financijska pozicija Republike Hrvatske u Europskoj uniji odgovara njenom razmjernom značaju, te da financijski i gospodarski položaj i doprinos Republike Hrvatske ostvarivanju zajedničkih funkcija

Europske unije budu rezultat i izvedenica objektivnih konkurentskih i financijskih sposobnosti Republike Hrvatske,

- osigurati odgovarajuća izuzeća i prijelazna razdoblja za primjenu izuzeća od odredaba pravne stečevine Europske unije prvenstveno u području poljoprivrede i ribarstva, zaštite okoliša, slobode kretanja osoba, slobode kretanja kapitala, djelovanja unutarnjega tržišta Europske unije, zaštite slobode tržišnoga natjecanja, državnih potpora, pravosuđa i unutarnjih poslova, kako bi se omogućilo ravnopravno uključivanje Republike Hrvatske u zajedničko funkcioniranje Unije i spriječile negativne posljedice početnih teškoća u usvajanju i primjeni zajedničkih politika Europske unije u tim područjima.
- u pogledu prava raspolaganja nekretninama, potrebno je dosljedno i u punoj mjeri primjenjivati odredbe Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima koje omogućuju stranim državljanima da, uz uvjet reciprociteta, stječu prava vlasništva, osim u izuzetim područjima poljoprivrednog i šumskog zemljišta i područjima zaštićenih prirodnih vrijednosti. U tom smislu, Vlada Republike Hrvatske treba u što kraćem roku propisima razraditi kriterije po kojima će nadležna tijela tijekom razdoblja od četiri godine od stupanja na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju davati suglasnost strancima za stjecanje vlasništva nad dopuštenim nekretninama.
- potiče se Vlada Republike Hrvatske da pristupi predlaganju promjena svih propisa u Republici Hrvatskoj, kao i izradi novih propisa koji se odnose na pravo raspolaganja nekretninama, čiji je cilj zaštititi opći interes Republike Hrvatske i njenih državljana na području stjecanja nekretnina. Tim propisima potrebno je na nediskriminacijski i razmjeran način osigurati odgovarajuću zaštitu i očuvanje prirodnih vrijednosti, pojačati nadzor i uvjete za građenje i zahvate u prostoru, ustanoviti pravo prvokupa u korist Republike Hrvatske, kad god je to moguće, kao i zabraniti daljnju parcelaciju poljoprivrednog i šumskog zemljišta, te njihovu prenamjenu u građevinsko zemljište. Izuzetno, u posebnim slučajevima dopuštanje prenamjena treba vezivati uz naplatu pristojbi odgovarajuće visine. Prijedloge navedenih propisa Vlada Republike Hrvatske treba uputiti Hrvatskom saboru najkasnije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu SSP, a svakako prije početka pregovora o punopravnom članstvu Republike Hrvatske u Europskoj uniji.

- kod vođenja pregovora iz područja stjecanja nekretnina s nadležnim tijelima Europske Unije potrebno je u pregovaračke pozicije ugraditi sljedeće:

- a) osigurati trajno zadržavanje primjene propisa Republike Hrvatske o pravu prvokupa, ograničavanju parcelacije i prenamjene, te zahvatima u prostoru, koji će postojati u trenutku otpočinjanja pregovora.
- b) u pogledu stjecanja vlasništva stranaca nad građevinskim zemljištem, kućama, stanovima i vikendicama, tražiti odgodu primjene liberalnog režima stjecanja vlasništva za strance na rok od 15 godina od dana pristupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju, s tim da to pravo bude vezano uz primjenu instituta drugog nastanjenja.
- c) u pogledu stjecanja vlasništva stranaca nad poljoprivrednim zemljištem i nekretninama u područjima zaštićenih prirodnih vrijednosti, tražiti odgodu primjene liberalnijeg režima stjecanja vlasništva za strance u odnosu na propise koji će postojati u trenutku otpočinjanja pregovora na rok od 18 godina od dana pristupanja Republike Hrvatske u Europsku Uniju.
- d) u pogledu stjecanja vlasništva stranaca nad šumskim zemljištem u vlasništvu Republike Hrvatske, a radi njegove važnosti, tražiti trajno izuzeće od mogućnosti stjecanja prava vlasništva od strane domaćih i stranih fizičkih i pravnih osoba.

2. Povezano s pregovaračkim procesom, Hrvatski sabor izražava svoju potporu i zalaganje da se postupak usklađivanja hrvatskoga zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije uspješno završi najkasnije do kraja 2007. godine. Ostvarivanje toga cilja Hrvatski sabor će poduprijeti svojim djelovanjem i inicijativama. Istovremeno, potvrđuje se suglasnost i odlučnost za što skorije razrješenje svih preostalih političkih kriterija, poglavito pune suradnje sa sudom u Haagu, povratka izbjeglica i reforme pravosuđa, čijim će konačnim ispunjenjem Republika Hrvatska potvrditi svoju privrženost i vjerodostojnost u održivom poštivanju temeljnih vrijednosti na kojima djeluje Europska unija, uz potpuno poštivanje temeljnih vrijednosti, značaja i karaktera Domovinskoga rata definiranih u Deklaraciji Hrvatskog sabora o tim pitanjima.

3. Hrvatski sabor ističe značaj i potvrđuje svoje opredjeljenje podržavati i pokretati aktivnosti i djelovanja u pravcu daljnjega jačanja uloge i odgovornosti Republike Hrvatske u razvoju regionalne suradnje u jugoistočnoj Europi i Europi u cjelini. Republika Hrvatska ima povijesnu ulogu biti zagovornicom Europske unije na području jugoistočne Europe i zagovornicom jugoistočne Europe u Europskoj uniji. Svojim primjerom stabilnoga demokratskoga društva, države i gospodarstva temeljenih na načelima djelovanja Europske unije, Hrvatska jeste i bit će još i više gospodarski predvodnik i politički model i uzor za razvoj ukupnoga područja jugoistočne Europe i uključivanja svih zemalja toga područja u članstvo Europske unije. Hrvatski sabor spreman je utjecati na jačanje pomoći koju će Republika Hrvatska pružati ostvarivanju europskih perspektiva za sve države jugoistočne Europe.

4. Hrvatski sabor je jednoglasan u ocjeni i potpori da se razdoblje do stupanja u članstvo Europske unije u najvećoj mogućoj mjeri iskoristi da se mjerama gospodarske i financijske politike stvaraju uvjeti za ubrzani razvoj gospodarstva, povećana ulaganja, posebice u izvoznu i poljoprivrednu proizvodnju, rast dopuštenih potpora domaćoj poljoprivrednoj i industrijskoj proizvodnji, prestrukturiranje proizvodnje i povećanje konkurentnosti hrvatskoga gospodarstva, kako bi se Republika Hrvatska što pripremljenija mogla nositi s visokom konkurentnošću razvijenoga jedinstvenoga tržišta Europske unije.

5. Hrvatski sabor naglašava važnost stalnog, organiziranog i argumentiranog razgovora i dijaloga o europskoj budućnosti Hrvatske u kojem će sudjelovati svi čimbenici hrvatskoga javnoga, političkoga, znanstvenoga, kulturnoga, poslovnoga, nevladinoga, medijskoga i drugog relevantnog okruženja. Pored svoje spremnosti na pomoć i potporu takvoj otvorenoj raspravi, Hrvatski sabor ukazuje da se ona ne smije zatvarati u profesionalne i političke elite i da treba što više uključivati same građane, kao sudionike i korisnike rezultata informacijskih aktivnosti. Cilj komunikacijske strategije o Europskoj uniji je stvoriti jasan, nedvosmisleni i točan informacijski sustav o svim prednostima i nedostacima članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji, kako bi svaki hrvatski građanin dobio dovoljno spoznaja koje će opredjeljivati njegovu suverenu odluku na referendumu o pristupanju u članstvo Europske unije, koji će se po odredbama Ustava raspisati prije potpisivanja ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj Uniji.

6. O svim pitanjima pregovaračkih pozicija po pojedinim poglavljima pravne stečevine Europske unije i o tijeku pregovora o pristupanju Republike Hrvatske u članstvo Europske unije vodit će se stalna i redovita raspravu u tijelima Hrvatskoga sabora. Ta rasprava obuhvatit će i druga pitanja funkcioniranja i razvoja Europske unije i određivanja položaja Republike Hrvatske u Europskoj uniji. Stavovi i zaključci te rasprave dostavljat će se Vladi Republike Hrvatske kao doprinos Hrvatskoga sabora jačanju pregovaračkih pozicija Vlade Republike Hrvatske u definiranju sudjelovanja Republike Hrvatske u institucijama i politikama Europske unije.

Razmatranje postupaka i pitanja iz pregovora o pristupanju obavljat će se na zajedničkim sjednicama Odbora za europske integracije i matično nadležnoga odbora Hrvatskoga sabora. U sastav Odbora za europske integracije imenovat će se još šest članova Odbora iz reda javnih, znanstvenih i stručnih djelatnika. Hrvatski sabor će na plenarnom zasjedanju najmanje svaka tri mjeseca razmatrati izvješća Vlade Republike Hrvatske i izvješća sa zajedničkih sjednica odbora o tijeku pristupnih pregovora.

7. Nakon pristupanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije, nadležna tijela Hrvatskoga sabora, u skladu s ustavnim odredbama Europske unije o provjeri supsidijarnosti i razmjernosti, obavljat će obvezujući nadzor rada Vlade Republike Hrvatske u zajedničkim tijelima Europske unije u kojima se dogovaraju zakonodavna rješenja koja postaju dijelom nacionalnoga zakonodavstva Republike Hrvatske.

OBRAZLOŽENJE

Republika Hrvatska ulazi početkom 2005. godine u odlučujuću, završnu fazu svoga približavanja Europskoj uniji. Proces pregovora o članstvu u Uniji biti će tek naizgled najuočljiviji dio ukupnoga procesa europskih integracija u toj fazi. Međutim, usporedno s pregovaračkim procesom, morat će se nastaviti odvijati i završavati proces reformi hrvatskoga gospodarstva, zakonodavstva i društva u cjelini prema dostizanju standarda i kriterija EU, te također i proces objektivnog i

intenzivnog informiranja hrvatske javnosti o svim prednostima i teškoćama funkcioniranja Hrvatske u uvjetima članstva u EU.

Za tako kompleksan posao, koji ima sve karakteristike najcjelovitijeg svehrvatskoga razvojnoga projekta, nužno je potrebno razumijevanje, potpora i djelotvornost svih institucija države i društva, uključujući i politički konsenzus političkih stranaka o temeljnim načelima uključivanja i djelovanja Hrvatske u EU. Međusobno razumijevanje političkih stranaka o potrebi ubrzanog puta Hrvatske prema EU postignuto je u raspravi i Rezoluciji koju je Hrvatski sabor usvojio u prosincu 2002. godine. Sada je vrijeme da se ta Rezolucija konkretizira na način da parlamentarne političke stranke definiraju svoje zajedničke stavove i prijedloge o načelima koja trebaju biti temelj pregovaračkih pozicija u pregovorima o pristupanju u članstvo RH. Isto tako, u Dokumentu koji se predlaže, utvrđuje se i uloga i doprinos Hrvatskoga sabora ukupnom pregovaračkom procesu u fazi pregovora, ali i u kasnijoj fazi punopravnoga članstva u EU.

Za fazu pregovora predlaže se mehanizam sudjelovanja nadležnih saborskih odbora u razmatranju i davanju neobvezujućih mišljenja izvršnoj vlasti o svim pregovaračkim pozicijama. Time se ispunjava uloga Sabora kao demokratskog predstavnika najširih interesa građana, jačaju se pregovarački argumenti naših pregovarača, a istovremeno se ne utječe na usporavanje procesa pregovora. Prijedlogom Rezolucije Sabor se određuje i prema temeljnim načelima koja trebaju na odgovarajući način biti ugrađena u konačni ishod pregovora.

Za fazu članstva u EU, predlaže se obvezujući nadzor Hrvatskoga sabora nad djelovanjem tijela izvršne vlasti u svim pitanjima u kojima izvršna vlast na razini EU dogovara zakonodavna rješenja. Sabor bi u tim slučajevima obavljao prethodno obvezujuće ispitivanje razine supsidijarnosti i razmjernosti pojedine zakonodavne direktive koju predstavnici Vlade dogovaraju na razini EU, a što je i obveza i postupak koji proizlazi iz novoga Ustava EU.

Proces ulaska u članstvo EU nikako nije proces koji je rezerviran samo za državne institucije. To je prvenstveno proces za građane, jer će u konačnici upravo građani imati i najviše koristi od ponovnoga ujedinjenja Europe na demokratskim načelima vladavine prava i poštivanja ljudskih prava. Zato Hrvatski sabor kao izraz izvorne volje i interesa hrvatskih građana dobiva prijedlogom ove Rezolucije svoje pravo i važno mjesto u ukupnome procesu ulaska Hrvatske u članstvo EU. Rezolucija će nakon usvajanja odražavati i visoku razinu političkog

konsenzusa parlamentarnih stranaka, što je samo po sebi i preduvjet za vjerodostojno i ubrzano djelovanje svih čimbenika u Hrvatskoj na završetku toga velikoga razvojnoga projekta bolje budućnosti za hrvatsku državu i hrvatske građane.

Hrvatski sabor će prihvaćanjem predložene Rezolucije iskazati svoju odlučnost u jačanju parlamentarne dimenzije procesa europskih integracija i svoju spremnost da doprinese dostizanju preostalih političkih, gospodarskih, zakonodavnih i institucionalnih kriterija za članstvo, kao i svoj interes da se uključi u proces komunikacije EU hrvatskim građanima i proces doprinosa Hrvatske regionalnoj suradnji. Također se već sada najavljuje i potreba sagledavanja okvira ustavnih promjena potrebnih za uspješno djelovanje Hrvatske u članstvu EU.

U cjelini, ovom Rezolucijom se potvrđuje politička zrelost hrvatskih političkih stranaka, njihov zajednički interes za dovođenje Hrvatske u europsku obitelj i utvrđivanje ravnopravnog i razmjernog utjecaja Hrvatske u institucijama Unije, uz očuvanje temeljnih odrednica hrvatskoga nacionalnoga identiteta, tradicije, kulture, jezika i društvenih vrijednosti na kojima je hrvatsko društvo održavalo svoju samostojnost tijekom povijesti.